

สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์

บุญเสริม ตำราญดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2555

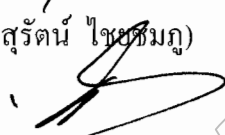
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ บุญเสริม ตำราญติ ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

(ดร.สุรัตน์ ไพชยนต์)

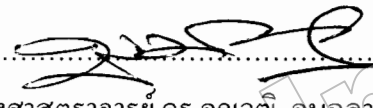
.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.สมุทร ชำนาญ)

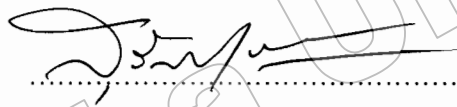
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)

.....ประธาน

(ดร.สุรัตน์ ไพชยนต์)

.....กรรมการ

(ดร.สมุทร ชำนาญ)

.....กรรมการ

(ดร.ประชา อินัง)

.....กรรมการ

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี แยมกสิกร)

วันที่ 3 เดือน เมษายน พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับคำแนะนำต่าง ๆ จาก ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ประธานกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาเป็นอย่างมากในการให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนงานวิจัยเสร็จเรียบร้อยด้วยความสมบูรณ์ ดร.สมุท ร ชำนาญ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำเสนอแนะข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาดูเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ตลอดจนเพื่อนนิสิตทุกคนที่ให้ความสนใจในการจัดทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณพระครูวิจิตรพัฒนโสภณ (ปิ่น ถามโก) เจ้าอาวาสวัดแจ้งเจริญคอนที่เมตตาอนุเคราะห์ต่อผู้วิจัยในทุก ๆ ด้านด้วยดีมาตลอด และขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ประโยชน์และคุณค่าจากการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดเทวิตาแด่บูรพาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน และคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิตพร้อมกับลมหายใจให้ข้าพเจ้าได้สู้กับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ นานา ได้เป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาตราบนานเท่านาน

บุญเสริม ตำราญติ

53920424: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: สภาพปัญหา/แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษา/ การปฏิรูปการศึกษา/ โรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

บุญเสริม สำราญดี: สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ (PROBLEMS AND GUIDES OF EDUCATIONAL DEVELOPMENT BASED ON EDUCATIONAL REFORM OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IN GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN SURIN PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุรัตน์ ไชยชมภู, กศ.ค., สมุทร ชำนาญ, กศ.ค. 187 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษาของผู้จัดการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 85 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 รูป/คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามสถานภาพของผู้จัดการศึกษาโดยรวมและด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์และวุฒิการศึกษาของผู้จัดการศึกษาโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. แนวทางในการพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรมีการสอนแบบบูรณาการ ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมทุกขณะที่ทำกิจกรรม ระดมทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก การคัดสรร อบรม นิเทศ และจัดสวัสดิการแก่บุคลากร มีการกำหนดยุทธศาสตร์การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานต่อชุมชนและนำหลักธรรมสู่ภาคประชาชนผ่านสื่อต่าง ๆ

53920424: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEMS/ GUIDES OF EDUCATIONAL DEVELOPMENT/ EDUCATIONAL REFORM/ PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IN GENERAL EDUCATION DEPARTMENT

BOONSERM SAMRANDEE: PROBLEMS AND GUIDES OF EDUCATIONAL DEVELOPMENT BASED ON EDUCATIONAL REFORM OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL IN GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN SURIN PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: SURUT CHAICHOMPU, Ed.D., SAMOOT CHAMNAN, Ed.D. 187 P. 2012.

The purposes of this research were to investigate the problems and guides of educational development based on the educational reform of Phrapariyattidhamma School in General Education Department in Surin Province as classified by status, position, experience, and education level. The sample comprised of 85 administrators and teachers of Phrapariyattidhamma School. The research instrument was a rating – scale questionnaire. Data analysis was performed by using descriptive statistics including mean score, standard deviation, frequency, percentage, t-test, One-way analysis of variance and guides of educational development based on the educational reform of Phrapariyattidhamma Schools by focus group discussion of 9 experts.

The results of the study were as follows:

1. The overall and each aspect of education management problems of Phrapariyattidhamma were at a medium level.
2. The overall comparisons of education management problems of Phrapariyattidhamma School was statistically significantly different at 0.05 level. In each aspect, when classified by status there was also statistical difference, particularly in personnel management. However, there was no statistical difference when comparing with position, experience and education level.
3. For the educational development guidelines based on the educational reform, most experts suggested that there should be the integration of teaching methods, establishing the moral principles and ethics in every activity, collecting the out resources from various institutions, selecting, training, supervising and creating a welfare system for personnel, stipulating the strategy: publicizing activity and performancing of school for communities and delivering Buddhist moral teachings to every household by various Buddhist communication systems.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	13
แนวคิด หลักการในการปฏิรูปการศึกษา.....	71
สภาพปัญหาการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา...	76
แนวทางการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	85
เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion).....	90
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	96
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	99
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	107
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	107

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	108
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	109
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	111
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	114
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	141
สรุปผลการวิจัย.....	141
อภิปรายผล.....	144
ข้อเสนอแนะ.....	157
บรรณานุกรม.....	158
ภาคผนวก.....	168
ภาคผนวก ก	169
ภาคผนวก ข	173
ภาคผนวก ค	180
ภาคผนวก ง	182
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	187

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ของทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	89
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	108
3 จำนวนและร้อยละของผู้จัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์และวุฒิการศึกษา.....	117
4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ โดยรวม.....	118
5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ด้านวิชาการ.....	119
6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ด้านงบประมาณ.....	122
7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ด้านบุคลากร.....	124
8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ ด้านงานบริหารทั่วไป.....	125
9 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามสถานภาพ.....	127
10 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่ง.....	128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประเภท.....	129
12 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของสภาพปัญหา การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	130
13 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามสถานภาพ.....	132
14 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่ง.....	133
15 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประเภท.....	134
16 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	135
17 คำอธิบายจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและ แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดสุรินทร์	181

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา.....	27
3 แผนภูมิโครงสร้างสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.....	30
4 แผนภูมิกองพุทธศาสนศึกษา.....	32
5 แผนภูมิโครงสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	36